

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Stein Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felhatalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagy-Becskek, 1900.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXIX. évfolyam. 17. szám.

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 "
Negyedévre ———— 6 "
Egy hónapra ———— 3 "
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órákor.

Hétfő, január 22.

A torontái adóhátralékok.

Nagy-Becskek, január 22.

Országszerte nagy feltűnést keltett a pénzügyminiszter azon jelentése, melyet a képviselőház elé terjesztett a Horvát Szlavonországi területén, továbbá Torontái és Krassó-Szörény vármegyék több községében fennálló nagymérvű adóhátralékok rendezése tárgyában.

Ezen jelentésben kifejti a miniszter, hogy Horvát-Szlavonországi területén a múlt év végén 7 millió forintnál nagyobb adóhátralék mutatkozott.

Ebhez hasonló állapotok Torontái vármegye több községében is előfordulnak. Ugyanis a vármegyének 4.213.701 frt 16 1/2 kr. múlt évi előírásával szemben az 1897. év végével maradt 2.497.458 frt 15 kr. hátralékból 1.163.107 frt 01 1/2 kr., tehát majdnem a fele 32 községre esik. Krassó-Szörény vármegye területén pedig mint egy 14 község lakossága küzdök a nagy adóhátralékokkal.

A hátralékok ezen megdöbbentő felgyarapodása a miniszter említett jelentése szerint egyrészt a községi adminisztrációnak sok helyen észlelt gyengeségére és megbízhatatlanságára, másrészt pedig adórendszerünknek, különösen a II. oszt. kereseti adóban és a családtagok adójában mutatkozó aránytalanságaira vezetendő vissza, mi mellett ezen állapot előidézésére még a birtokviszonyoknak rendezetlensége is közrehatott.

A magasabb állami érdek követeli meg, hogy a nagy adóhátralékokkal küzdők helyeken, a lakosság egzisztenciájának biztosítása szempontjából, rendkívüli intézkedések tétessenek. E végből abban állapodott meg a miniszter, hogy a nagy adóhátralékokkal küzdők helyeken a segítség kettős irányban nyújtassék.

Nevezetesen:

1. A fennálló törvények és szabályok alapján a felekkel szemben megállapítandó, hogy a községi adókönyvek szerint vezetett hátralékok törvényesen terhelik őket. Ebből kifolyólag az 1883. évi XLIV. t. cikk 95. és 96. §-ban foglaltak szem előtt tartásával magánkézből vételeknél a megvett ingatlanokat terhelő adóhátraléknak a vevővel szemben még el nem évült része, illetőleg a rendezetlen telekkönyvi birtokviszonyokra való tekintettel az adóhátraléknak a vétel napjától visszafelé csakis öt évig számítható összege a felek jegyzőkönyvi kihallgatása és értesítése mellett a vevőre vitetnek át, miután az 1881. évi LX. t. cikk 189. §-ában, illetőleg az 1883. évi XLIV. t. cikk 88. §-ában formulázott eljárásnak csakis így szerezhető érvény s csak így mutatható ki a vevővel szemben netán keresztül vitt ingatlan végrehajtás esetén nemcsak a három évi előnyös, hanem a netán fennálló régebbi adóhátralék is. Az adóhátralékok ezen átvitelénél tehát a telekkönyvi biztosítás megtörténte — problematikus értékénél fogva — az elévülés kérdésének elbírálásánál ezuttal figyelmen kívül volna hagyandó.

2. A másik feladat az, hogy az egyéni hátralékok helyességének befejezett megállapítása után, a kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó községi adóknál csakis oly összegű adóhátralék tartassék fenn, mely az illetők fizetőképességének megfelelő s melynél nagyobb összeget előreláthatólag a kincstár akkor sem kapna,

ha az 1883. évi XLIV. t. cikk 77. §-ához képest az ingatlanárverést mindegyik hátralékos ellen keresztül is vezetetté.

E munkálatokat részben a kir. pénzügyigazgatóságok teljesíték; oly községekben pedig, hol a rendezés nagy terjedelme több pénzügyigazgatósági tisztviselő munkaejét igényli, az 1889. évi XXVIII. t. cikk 11. §-a alapján s az ott kimondott joghatállyal a pénzügyigazgatóságok kebeléből kiküldött adórendező bizottságok hajtánák azt végre.

Ezen jelentés betérjesztése alkalmából egyes fővárosi lapok téves következtetéseket vontak le Torontái vármegye adózási viszonyairól, sőt egyik előkelő lapársunk egyebek közt ezt írja: „Torontái vármegyében a múlt évi 4.213.000 forint előírt adó mellett 3.660.000 frt adóhátralékok mutatnak ki adóhivatalai, vagyis az előírt adónak csak 15% folyt be.“ A számadatok helyesek ugyan, csak hogy daczára a kimutatott hátraléknak, az előírt évi adónak nem 15%-a, hanem majdnem az egész évi előírás befolyt mindig az utolsó években, minthogy a kimutatott hátralék nagy része régi keletű, sőt jó része még 20-30 évi hátralékokból, de különösen a 70-es évekből ered, midőn Torontái vármegye ugyszólván évenként az árvíz által tönkretétett, mely indokból Torontái vármegyében 1887. év végén az adóhátralék 4.478.568 frt 18 kr-ra rugott. Ugy a megyei, mint a pénzügyi adminisztráció javulásával az adóhátralék évről-évre oly annyira apadt, hogy míg a fenti miniszteri jelentés az 1897. év végével fennállott adózási mérleget tünteti elő, a mostani állapot, mint azt ma Braun Vilmos pénzügyigazgató a közgazgatási bizottság ülésén Rónay Jenő főispán kérdésére előadta, a következő:

1898. év végén volt hátralék összes állami adókban tőkertartozás (késedelmi kamat stb. nélkül) 1,889.140 frt

Előírás volt 1899 re:
összes egy. állami adóban,
tökében . . . . . 4.477.134 frt
fenti hátralék . . . . . 1,889.140 frt
összes tartozás tökében . . . 6,366.274 frt
ebből elemi kár, téves előírás, felebbezések és behajthatatlanság folytán leiratott . . . . . 528.845 frt
maradt hátralék . . . . . 5,837.429 frt
erre befolyt 1899. végéig . 4,258.547 frt
maradt hátralék 1899. végén tökében . . . . . 1,578.882 frt
Ezt tartottuk kötelességünknek elmondani.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 25. Kubelik Ján hangversenye a színházban.
Február 1. Zártkörű jelmezesestély a kaszinóban.
Február 3. Nyomdászok bálja a kaszinóban.
Febr. 10. A „Polgári Dalárda“ estélye Marcoionál.
„ 11. „ „ „ „ Koválnál.
„ 12. „ „ „ „ Rózsánál.
Február 27. Kerékpár-egylet vig estélye.
A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon 8-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

— Személyi hírek. Báró Nikolics Fedor, v. b. t. és zombori Rónay Erő, s. t. g. e. alelnöke ma Nagy-Becskekben tartózkodnak.

— Kanonoki cím. A temesvári papnevelő intézet derék tanárát, Szűcs Jánost, a király, mint a hivatalos lap jelenti, a csanádi székes káptalan tiszteletbeli kanonokjává kinevezte.

— Egy ármentesítő társulatról. A földmivelésügyi miniszter a rudolfsnádi ármentesítő és belvízlecsapoló társulat miniszteri biztosa mellett működő véleményező bizottság tagjaivá Ferch Rezső rudolfsnádi jegyzőt és Neskovics Lázár g. k. plébánost nevezte ki.

— Áthelyezés. A pénzügyminiszter Kvirsfeld László pénzügyi segédtitkárt Nagy-Becskekre helyezte át.

— Tanítónői kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Zsudy Irma és Galiszer Zsófia okl. tanítókat a perlaszi, Tóthné-Stojkovic Angyalka okleveles tanítónt az alibunári községi elemi iskolához rendes tanítónővé kinevezte.

— A munkás jutalma. Lélekemelő szép ünnepélyről értesítik lapunkat Beodrától. Egy derék öreg munkás, ki három generációt szolgált már, jelenleg pedig a fiatal földesurnál, Karácsonyi Andor szolgálatában áll, tegnap méltó megtiszteltetésben részesült. Az öreg Mühlbach Ignác-ról van szó, ki 49 év óta szolgálja gazdáit hűségesen és pártatlan szorgalommal. A járás köztisztviselőiben álló főszolgabírája Lowieser Imre, tegnap szép beszéd kíséretében tüzte a derék munkás mellére a díszérmét. A község házában egybeült nagyszámú közönség, köztük a kitüntetett gazdája, zajos óvációban részesítette az ősz munkást.

— Az örökimádás templomra folytatólag befolytak a következő adományok:

Adományozó	Összeg	Összesen
Dellimanics Lajosné gyűjtése	16 kor. — fill.	
Vukovics Aurora	24 " — "	
Vaszilcsin Juliska	7 " 20 "	
Govrik Sándor	20 " — "	
Bresztováci templom	18 " 54 "	
Kabok Gergelyné	2 " 50 "	
Varga Tóth Erzsébet	2 " 80 "	
Hollander Szidonia	8 " — "	
Wragovics Deszanka és Csolakoits Julianna	12 " 32 "	
Poroszkay Zoltánné	9 " 60 "	
A 161. sz. perselyből	5 " 68 "	
A 170. sz. perselyből	9 " 70 "	
Harnoncourt Mária	— " — "	
Lujza grófné	17 " — "	
Gabris Elekné	36 " — "	

Összesen 189 kor. 34 fill.,
hozá az eddigi 3546 kor. 94 fill.

Eredmény 3736 kor. 28 fill.,
mely összeg gyümölcsözőleg van elhelyezve.

— Jan Kubelik Nagy-Becskekben. A nagy-hírű fiatal hegedűművész esztőtörtéki hangversenye iránt oly magasfokú érdeklődés mutatkozik, amilyent régen tapasztaltunk. Alig hogy meghirdették a hangversenyt, a közönség rögtön vitte a földszinti és első emeleti páholyokat, sőt még a másodemeletekből is azonnal elkelt egy néhány. Most már csak zártszékek kaphatók a Mangold féle könyvkereskedésben. A hangversenyen, mint említettük, Lichtenstein Dóra kisasszony, az előnyösen ismert koncert-énekesnő fog közreműködni.

— Megszökött szép asszony. Szép felesége van — azaz csak volt — tul a Bégán, a Mészáros Lázár-utcában H. R. szikvizgyárosnak. Ez a szép asszony aztán tegnap este megszökött az urától egy fiatal mészáros-mesterrel, aki máskülönbben jóbarátja volt egy a férjnek, mint a szép asszonynak. A férj, a szegény megcsalatott férj, fünek fának panaszoja esetét és most rendőri asszisztenciával óhajtana feleségét visszavezettetni. A szélrózsa minden irányába szétfutott rendőrök azonban még nem akadtak reá a szép asszony jelenlegi tartózkodási helyére, aki különben nagyon fogyatékos öltözetben hagyhatta el a meleg fészket, mert csak éppen a legszükségesebb alsó ruhát vitte magával, a többi férjének hagyta hátra.

— Szerencsés vadászok. Egy ma érkezett sürgöny jelenti, hogy báró Baich Milán nadragi vadászterületén hat vadász, köztük a házigazda, három nap alatt 12 vaddisznót lőtt. A vadászat tovább folyik.

— **Közigazgatási bizottság.** Torontálvármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta Rónay Jenő főispán elnökele alatt rendes havi ülését, melyről lapunk holnapi számában közlünk részletes tudósítást. A mai ülés legérdekesebb momentumai volt a vármegye főispánjának kérdése a pénzügyigazgatóhoz, ki az adóhátralékok tárgyában teljesen kielégítő választ adott. Ezzel a tárggyal mai vezércikkünkben foglalkozunk bővebben.

— **Pásztorjátékok jótékony célra.** Kis-Zomborból írja levelezőnk: Telbisz János segédlelkész és hitoktató az ottani népiskolába járó gyermekek ügyesebbjeit karácsonyi pástorjátékokra nagy fáradsággal és szorgalommal betanította és a kicsikék ebbeli tudományukat több alkalommal a közönségnek bemutatták. Ily módon 118 frt folyt be ezekből az előadásokból, amely összegből szegény iskolás gyermekeknek fognak ruhákneműekkel és tankönyvekkel ellátni. A kis-zombori iskolaszék a káplán működéséért hálás köszönetét fejezte ki.

— **Aapidijasok sorsa.** Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter, részletes szolgálati utasítást dolgoztatott ki a belügyminiszteriumban és ennek hatósága alá rendelt hivatalokban alkalmazott díjnokok részére. Ebben a szolgálati utasításban úgy a humanizmus, mint a közszolgálatban szükséges tegelem és felelősség kifejezésre jut. A szegényapidijas nem lesz többé „nulla existentia“, hanem tisztességes szolgálati szerződésen fog alapulni működése. Írásbeli értesítéssel veszik fel, írásbeli értesítéssel mondanak fel neki. Aapidijas ezután, ha csak súlyos beszámítás alá tartozó vétséget nem követ el, csak alapos okból és egy havi felmondási idő leteltével bocsátható el. Eddig aapidijas az irodafőnök önkényének volt kitéve. Aapidijas napi díjának minimuma a fővárosban 2 korona; a vidéken 1 korona 60 fillér. Ennél kisebbapidij nem lehet. Igazolt betegség esetén, a betegség első hónapjára teljesapidiját megkapja aapidijas; azután fél százalékat. Betegség miatt csak akkor bocsájtják el a szolgálattól aapidijast, ha hat hónapig nem jelentkezik szolgálatra. Tudvalevőleg hosszabb szolgálattal után egy-két évvel ezelőtt hozott törvény értelmében, aapidijas nyugdíjat is kap. Tíz év után 200 koronát, 20 év után 400 koronát. De igen fontos ennek a szolgálati utasításnak 30 év után 500 koronát, 40 év után 600 koronát, ama rendelkezése, mely aapidijas esküjére vonatkozik. Ebben az esküben aapidijas erős esküt tesz a hivatalos titoktartásra és ezért büntetőjogilag felelős, mint bármely tisztviselő.

— **Csendélet Román-Petrén.** Dalolva haladtak végig a falu utcáján vasárnap este 7 óra tájban Almászás Péter, Barbuc Péter és Kotyec Traján. Eppen a „Hajdác fecor dupa minye“... hazafias szövegű Hóra-nótát énekelték a legújabb Mangra és Coroján-féle javított kiadásban, midőn csakugyan három darab Traján-utód jött utánok, névszerint Szekesán Vince, Kracsun Döme és Bunda Döme. Még a jól elvégzett ivászi gyakorlat előtt egy kis nézeteltérés volt az előbbi és utóbbi párt között, elég az hozzá, midőn ezek beérték az előttük haladókat, Barbucot hábaszurtták, a másik kettőt pedig kék s zöld foltokkal ellátva, megszalasztották. Barbucot verébe fetrengve találták meg a járőkelők. A mindenesetre súlyos sérülés okozásáért a három beszesezett atyafit feljelentették az alibunári kir. járásbírósnál.

— **Feltámadt libák.** Dikán Luka gazdember házában valahol a tomásóváci ut környékén kiöntötték az udvar közepére a bor-söprüt, amit aztán az udvaron tanyázó liba-regiment hamarosan be is kebelezett, rácsafolván hatalmasan a nótára, amely azt mondja: „Lám piros a liba orra, pedig soh'sem mártja borba“... A szokatlan italtól a libák berugtak, akár egy tisztességes kefekötő és az udvaron szerteszét heverték, akár csak megdöglöttek volna. Soh'se tudták elképzelni a házbeliek, mitől lett a libáknak ez a nagy veszedelme. Az okos háziasszony aztán az elhullott libákat megkoppasztotta s rakásra dobta őket a ház végibe. De a libák, kialudván mámorukat, nem sokára előkerültek a házvégéből nagy ijedségére a Dikán familiának, mivel azt hívték, hogy a döglött libák feltámadtak. Keresztet vetve magukra, átszaladtak a szomszédba: — Jaj, lelkem, a libák feltámadtak.

Ott szaladgált a husz meztelen liba az udvaron és a házbeliek mindegyikben egy-egy visszatért kísérteket láttak.

— **Orgazda nélkül nincs tolvaj.** Torontál-Vásárhelyen Balog Teréz zárt színjéből 12 drb szép kövér tyukot és két drb egész hátsó sonkát elemeltek. A káros panaszára a csendőrség nyomozást indított s csakhamar sikerült is a tettest Csongrádi István ugyanottani lakos személyében kézrekeríteni, aki a lopott holmikat Magna Istvánné szintén odaváló korcsmárosnénak egy liter pálinka és 93 fillér ellenében eladta. Két tyuk kivételével a lopott dolgokat mind megtalálták az orgazda korcsmárosnénál.

— **„Ski“ a hadseregben.** Hadvezetőségünk mindig különös gondot fordít arra, hogy mindazon esaközöket, melyek a csapatok harzkepeségét emelhetik, katonai cézra felhasználják. A felderítő és jelentő szolgálat terén már eddig is sikerrel alkalmazták a kerékpárt, a léggömböt és a drótnélküli távirót. Ezekhez csatlakozik most a „ski“ (hósar), melyet kísérletképpen már e télen alkalmaznak a hadseregben. A Temesvárott állomásozó 29. gyalogezred e célból nagy mennyiségű hósarut rendelt meg s a legközelebi havas napon megkezdik a legénység kiképzését. A kiképzést Klaus 29. gyalogezredbeli főhadnagy vezeti, kit működésében Mály István főhadnagy támogat.

— **Lázadás Katalinfalván.** A szomszédos kis Katalinfalva izgalmas napokat élt át legutóbb. A dolog úgy történt, hogy a falu lakossága most szállította be a dohánytermést, a törvényszerű házkutatást azonban, a mely együtt jár vele, nem akarta megengedni. Véletlenül két pénzügyőr még hozzá elcsipett egy suhancot, a ki dohányt akart kicsempészni a faluból s vitték volna be a község házára, ha össze nem csődül az egész község. Az egyébként csöndes, jámbor németek hallatlan dühre lobbantak. A pénzügyőröket agyon akarták verni, úgy, hogy azok csak nagynehezen voltak képesek megmenekülni. Nagybecskerekre azután jelentés érkezett be, hogy a szállított dohány mennyiség nem felel meg a várt eredménynek, mire 60 pénzügyőr és 20 csendőr ment ki Katalinfalvára a házkutatás megtartása végett, a mi így sikerült is. Holmi kisebb ellenállások mégis történtek s két ellenszögült le kellett tartóztatni. Katalinfalván egyébként nem ez az első eset. Tíz év előtt, mikor először volt dohánytermelési engedélyük, a dohány beszállítása alkalmával hasonló konfliktus közben két pénzügyőrt agyonverték, kettőt pedig kifeszítettek a tordai országútra. Ezért, nemkülönben a csempészetért akkor elvesztették a termelési jogukat, a mit tavaly kaptak vissza nagy és keserves fáradság után. Most azonban valószínűleg újra és végképpen elveszik tőlük az engedélyt.

— **A meglőtt bíró.** Megemlékeztünk már róla, hogy a torontálmegyei Macedónia községben verbe fagyva találtak Bugara Száva községi bírót. Mint most lapunknak jelentik, az eset előzményei a következők: Bugara Nikola régi, ismert orvvadásza a falunak, aki a legnagyobb vakmerőséggel üzi veszélyes mesterségét. Hogy gyakran jár a tilosba, azt tudta róla mindenki, de hiába akarták megfogni, mert ez nem sikerült senkinek sem. Bugara Száva bíró is tudott a jó firma cselekedeteiről (aki egyébként is rokona) s föltette magában, hogyha már képes a Nikola orránál fogva vezetni az egész falut, nem lesz képes őt is. Vállára vetette a fegyverét és a mint leszállt az alkonyat, kiment a határba, a hol tapsifüles nyulak huzódtak meg a hóbuckák között. Szántszándékkal fojtotta el magában a vadászszendvedélyt, mert csak egy lövés zaja is figyelmessé tehetné volna Nikolát, a ki nem lehetett messze, csupán a köd takarta eddig el. Egyszerre aztán puskadurrogás zavarta meg a csendet s nyomban utánakibontakozott a ködből a vadász alakja, kezében a zsákmánnyal. A bíró sem teketóriázott sokat, hanem elébe toppant s felszólította, hogy jöjjön vele be a község házára. Bugara Nikola szó nélkül engedelmeskedett s ment előre. Utána ballagott a bíró nem minden büszkeség nélkül, mert hát a hirhadt vadászot neki sikerült elcsipnie. Nikola pedig, a kitől a bíró még a fegyvert sem vette el, hirtelen megfordult s melbe lötte a bírót, mire ez szó nélkül összerogyott. Ugy akadtak rá holtan, kihűlt testtel. A gyanu azonban rögtön

Nikola ellen irányult, ki jelenleg benn ül már a nagybecskereki ügyészség fogházában.

— **Mi teszi tönkre a kereskedőt?** A „Korona“ kávéház legsötétebb zugában, egy jól elvégzett kaláber után, a résztvevők és kibiceik a mostanság divatba jött csőd- esetekről beszélgettek. De majdnem mindannyian megegyeztek abban, hogy a kereskedőket az adósok teszik tönkre, akik nyakra-főre vásárolnak „puffra“, de a fizetésről többnyire megfeledkeznek.

Ekkor egy fiatal kereskedő jutott szóhoz: — Higgyék el uraim, hogy nem a nagy summájú adósságok a veszedelmese, hanem amelyek csak néhány krajcár rugnak. Példának elég jó lesz az én esetem. Egy fiatal gavallér a minap holmi divatickeket vásárolt nálam. Kitétt a számlája tíz forintot huszonhét krajcárt. Haza küldette a vásárolt holmit és azt mondta, hogy számláját majd kiegyenlíti néhány nap múlva. Megnyugodtam benne, mert tudtam, hogy gavallér fia. Valóban már másnap bejött és elémbé tett egy tizes bankjegyet. Én szerényen megjegyeztem:

— Kérem, még huszonhét krajcár marad uraságod számláján.

Ó hanyagul nevetett:

— Oh, hát maradjon még és a csekélység.

És nem fizette ki. Pedig az az én becsületem hasznomnak ugyancsak jelentékeny része volt. Azóta sokszor vásárolt nálam és mindig pontosan fizette ki a számláját, de a huszonhét krajcárt mindig eltréfálta.

Az egyik hallgató részvétellel kérdezte:

— Szóval az ön huszonhét krajcárja odaveszett?

A kereskedő megvakarta fejét és vontatottan válaszolt:

— Azt éppen nem mondhatnám. Mert azóta valahányszor be jön vásárolni az a fiatal ember — mindig kerek számban beszélek vele.

Farsang.

Levél egy táncestélyről.

Kedves Lajosom! Soha úgy megakadva nem voltam báli tudósítással, mint most, mikor a szombati estélyről kellene adnom. Nem tudok címet találni az estélynek. Azt csak nem irhatom a tudósítás fölé, hogy „Táncestély“, azt még kevésbé — mert szokatlan és hosszú volna, hogy „a nagybecskereki fiatal urak táncestélye.“ Ily körülmények között legcélszerűbbnek találtam a levél formát választani, bár az is szokatlan s hozzád címezve még indokolatlan is, mert hiszen magad is résztvettél a mulatságon. De ha levelemet valamelyik bájos hölgy-névvvel kezdem volna, találgatásokra adtam volna okot, hogy tulajdonképpen a jelen volt vagy a jelen nem volt ideáljaim — mert hiszen sokan vannak, mivel hogy sok szép nő van városunkban és ezen kívül — valamelyikének szöve az; ezt kikerülendő, neked mondom el, hogy én milyennek találtam a szombati mulatságot, meg lehet, hogy te másképp láttad és akkor egyszerűen levelemet a papirkosárba dobod és a közönségnek te mint hivottabb közvélemény meséled el a történeteket. Mert igazán meseszámba fogják venni a jelen nem voltak s az itteni viszonyokkal ismerősök, hogy több mint harminc fiatal szép lányka és husznál több bájos táncos asszonyka vett részt szombaton a fiatalság bálján, nem számítva a nem táncoló hölgyeket, kikkel együtt százan is voltak a kaszinónak határozottan kicsinynek bebonyult nagytermében. De hiszen nem csoda! Ötven deli (?) legény állt sorompóba és hívta meg és ki januárius 20-kára a város szépeit, kik bizony nem igen állhattak ellene — bár a papák és férjek duzzogtak a sok báli kiadások s talán egyebek miatt is — hogy az ilyen ki és meghívásnak ne álljanak elébe. Ott is voltak, sokat táncoltak, jól mulattak, legalább egy monda néhány asszonyka és lányka s én elhiszem nekik annál is inkább, mert magam tapasztaltam, hogy soha annyit nem táncolt és nem udvarolt a nagybecskereki fiatalság, mint szombaton. Most látom, milyen kevés szóval el lehet referálni egy jól sikerült mulatságot és én mégis milyen hosszasan írok és ennek mind az az oka, hogy nem tudtam címet találni. Egyről nem tudok beszámolni, talán te inkább figyeltél és megmondhatnád, vajjon sokan gyuladtak-e lángra s vajjon hány szivecske nyílt meg az ostrom folytán; szeretnék erről statisztikát vezetni, no de majd a farsangnak is vége lesz, akkor kitűnik s akkor majd megtudhatjuk, hogy a szombati estély mennyiben volt előidézője vagy előmozdítója a jövendő boldogságnak, mert a farsang végén összekerülő párokat meginterjúvolom, mondják meg igazán, az aranyifjuság báljának a nöegy-

leti bá boldogs N szombati kájában mert so volt egy a jóké Be hogy az szépek képét és mint bá A s ríkné, B Bélané, Daniel L Lajosné, Jakabné, Eckstein Grünbaur Lajosné, Hirtenste Morné, K Kurjándé Mihályné Milánné, dr. Polgár Rásó, S Arminné, Sajoviz S Lajosné, Strasser Adolfiné, Thury M Károlyna, dorné, öz Le (Mosonból Deutsch Haidegger és Felice, Erzsi, Lov Natália, B Giza, Rot Incike (B Poldi, Sz Mariska, Eliz (Lug) Mara Nagy

— E dette ki rilovics Is letet. E sz vatalos ha miatt egy vesztésre örmesterek fölmentette Mihály so mivel Noz tók és abb — A hidi ország melenczei mukba ért Szvetozár főkapszke közé csapo Pozsgai In így szót B ügyörnek: — N a rudast, B Barát kancát s e de a-ló hel kából ömlő ennek a lö a nagy b ügyörök a vádoltak itéletet, s sértés véte a vádoltak zónságes el hogy a seb kocsin tiló a pénzügy esetben en állat haszn élet kockáz alárendelt való enged mény elkö büntetését

leti bálnak, vagy más estélynek köszönhetik boldogságukat?

Nagyás nélkül elmondhatjuk, hogy a szombati estély Nagybecskerek farsangi krónikájában örökké piros betűkkel lesz megörökítve, mert soha oly sok szép, bájos táncosnő nem volt együtt egy mulatságon itten és a kedélyesség, a jókedv sem hagyott semmi kívánni valót.

Bevégzem levelemet, csak arra kérek még, hogy az utókor számára örökítsd meg a jelen volt szépek alanti névsorát, melyből a bál igazi képét és lefolyását mindenki jobban kiolvashatja, mint bármilyen bálit tudósításból.

A s z o m b a t i k: Balázs Gyuláné, Bauer Henrikné, Beck Sándorné, Beller Istvánné, dr. Billitz Béláné, dr. Brájer Lajosné, Burget Józsefné, Daniel Ferencné, Daun Gyuláné, dr. Dellimanic Lajosné, Delvert Lajosné, Demkó Vidorné, Deutsch Jakabné, Deutsch Józsefné, Deutsch Zsigmondné, Eckstein Jánosné, Eckstein Ritta, Franz J. L. né, Grünbaum Arnoldné, Hackné, dr. Haidegger Lajosné, Haidegger Ödöné, dr. Hirschl Mórné, Hirtenstein Márkné, Kellner Miksáné, dr. Klein Mórné, Kokits Jánosné, özv. Kollarich Mihályné, Kurländer Imrené, Litavszky Pálné, Lowieser Mihályné, dr. Magyar Károlyné, Mihajlovics Miláné, Partilla Gézáné, dr. Perisics Zoltáné, dr. Polgár Sándorné, özv. Poliak Katica, Prandellné, Rásó Sándorné, Reitter Oszkárné, Rippka Arminné, Róna Arpádné, Rottenberg Jakabné, Sajoviz Sománé, dr. Sauerwald Bálintné, Schwarcz Lajosné, Steinitzer Gézáné, Strasser Jakabné, Strasser Miksáné, Stupariu Vazulné, Szenes Adolfné, Szilágyi Lajosné, Szmétana Antalné, Thury Mihályné, Virágh Vilmosné, Weiner Károlyné, Zachariás Józsefné, Zachariás Sándorné, özv. Zollikievicsné.

L e á n y o k: Barsy Gizella, Berger Frida (Mosonból), Beller Antoinette, Daun Hedvig, Deutsch Giza, Franz Etelka, Hack Gabriella, Haidegger Valéria és Sárika, Hirtenstein Hilda és Felice, Klein Helén, Kokits Márta, Kollarich Erzsébet, Lowieser Berta és Leona, Mihajlovics Natália, Pfneiszl Giza, Polgár Jolán, Rippka Giza, Rottenberg Róza, Sajoviz Malvin, Stein Incike (Brassóból), Steinitzer Ilona, Strasser Poldi, Szmétana Lotti, Thury Ilona, Virágh Mariska, Weiner Lotti, Weisz Etel, Weisskopf Eliz (Lugosról), Zachariás Józsa és Mariska.

Maradtam igaz híved

Nagybecskerek, 1900. januárius 22.

Jula

TÖRVÉNYSZÉK.

— Egy alkaptány ügyei. Szombaton este hirdette ki a nagybecskereki kir. törvényszék Gavrilovics István volt alkaptány ügyében az ítéletet. E szerint a törvényszék Gavrilovicsot hivatalos hatalommal való visszaélés és sikkasztás miatt egy évi börtönre és három évi hivatalvesztésre ítélte. Kovalcsik és Arsinov rendőr-mestereket ellenben bizonyítékok hiányában fölmentette. Melegi Géza kárpitos 10, Fuchs Mihály segédje pedig 14 napi börtönt kaptak, mivel Novák kereskedőnek egyik ládáját feltörték és abból árucikkeket loptak.

— A melenczei dohánycsempészek. A basahidi országúton futva üttek a pénzügyőrök két melenczei dohánycsempészt. Már nagyon a nyomukba értek, a mikor föltűnt az uton Zvekit Svetožar kocsija s a két csempész hamarosan fölkapaszkodott a saraglyába. Zvekit a lovak közé csapott s el akart hajtani az üldözők elől. Pozsgai Imre, a pénzügyőri fölügyező ekkor így szólt Barát Istvánnak, a mellé rendelt pénzügyőrnek:

— No lássuk milyen lövő vagy? Lódd le a rudast, ha tudod.

Barát célba vette a szaporán ügöző pejkancát s elűtötte a fegyverét. A lövés talált, de a ló helyett a kocsi bukott a földre s derekából ömlött a vér. Három hétig volt betege ennek a lövésnek s akkor bünvádi jelentést tett a nagybecskereki törvényszéknél a pénzügyőrök ellen. A törvényszék fölmentette a vádlottakat, de a szegedi tábla megváltoztatta az ítéletet, s gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt két-két heti tozságra ítélte a vádlottakat, azzal a megokolással, hogy közönséges előrelátással is megmondhatták volna, hogy a sebesen vágató kocsihoz intezett lövés a kocsi ülők valamelyikét is érheti. Különben is a pénzügyőrség szabályai csak oly esetben engedik meg a menekülésre használt állat használhatatlanná tevését, ha ez az emberi élet kockázatát nélkül lehetséges, végül, az alárendelt megtagadhatja a főbbvalója iránt való engedelmisséget, ha az büntetendő cselekmény elkövetésére utasítja. A kuria Barát István büntetését nyolc napra szállította le, egyebekben

helybenhagyta a tábla ítéletét. Barát büntetését azért szállította le, mert főbbvalója parancsának hatása alatt állott.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 25. Második németelemeri takaré- és előlegszövetkezet III. rendes közgyűlése.

Január 25. Törökbecsei néptakarékpénztár r. t. XV. rendes közgyűlése.

Január 25. Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet r. t. XXV. rendes közgyűlése.

Január 28. Antalfalvai járási takarékpénztár VII. rendes közgyűlése.

Január 28. Torontál-ozorai első takarékpénztár r. t. III. rendes közgyűlése.

Január 28. Révaufalusi hitelszövetkezet II. rendes közgyűlése.

Február 1. Torontálmegyei takaré- és hitelbank XXXII. rendes évi közgyűlése.

Február 2. Nagybecskereki Népbank r. t. XIII. rendes közgyűlése.

Február 2. Alibunári járási hitelszövetkezet II. évi rendes közgyűlése.

Február 4. Thév. alkalmazottainak takaré- és előleg-egylete III. évi rendes közgyűlése.

Február 4. Zichfalvai takaré- és hitel-egylet r. t. VII. rendes közgyűlése.

Február 4. Módoosi takarékpénztár XXIV. évi rendes közgyűlése.

Február 8. Torontálszécsányi hitelszövetkezet, mint az orsz. közp. hitelszöv. tagja, III. rendes közgyűlése.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 22-én.

Budapest, január 22. (A „Torontál” eredeti táv.) A képviselőház mai ülésének napirendjén a kvótára vonatkozó királyi döntés volt. Első szónok

Polónyi Géza, aki szerint a döntés nem volt törvényes, mert nem a parlamentek mondták ki az utolsó szót. Minthogy a Reichsrathot elnapolták, kérdezi, vajjon igaz-e, hogy a király Clarynak megígérte, hogy a magyar kvóta 31 százalék lesz. Végül határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a miniszterelnöki átirat nem volna tudomásul veendő és a király felirat utján volna felvilágosítandó a döntés törvénytelenségéről.

Hodossy Imre szerint a döntés törvényes, mert a parlamentek nem tudtak megegyezni.

Komjáthy Béla hozzájárul Polónyi indítványához.

A vitát ekkor elnök berekesztette.

Széll Kálmán miniszterelnök tagadja, mintha Ausztriában nem volna alkotmányosság. Ott még nem tartunk. A királyi döntés törvényes volt, mert mindkét parlamentnek módjában állott a kvóta tárgyalása. Az osztrák Reichsrathot nem azért napolják el, hogy a kvótát ne tárgyalhassa. (Zajos helyeslés.)

Ezután Polónyi indítványának elvetésével a miniszterelnöki átiratot, a függetlenségi-párt szavazatai ellenében, valamennyi szavazattal tudomásul vették és az ülést berekesztették.

Legközelebbi ülés pénteken lesz.

Sztrájk.

Budapest, január 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Prágából jelentik: A közszen-munkások sztrájkja egyre terjed. Pilsenben 20 asszony erőszakkal elvitte egyenlő vaggon kőszent. A sztrájkolók közé mindenütt katonaság érkezett. A troppai bányakerületben 36.000 munkás közül 20.000 sztrájkol.

A délafrikai háború.

Budapest, január 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból jelentik: Harcteri jelentések szerint az angolok folyton előre nyomulnak.

Határidő-tízlet.

Budapest, jan. 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kinálat, kereslet egyaránt kielégítő. Az árak 5 krral emelkedtek. Kötöttett:

Buza 1900. áprilisra	7.78—7.79
Buza 1900. szept-re	7.84—7.85
Rozs áprilisra	6.45—6.46
Zab áprilisra	5.08—5.09
Tengeri 1900. májusra	5.00—5.01

Nyilttér.*

Tekintetes

Dr. Holländer László ügyvéd urnak

Helyben.

Igen tisztelt Kartárs ur!

A helybeli ügyvédi kar alulirt tagjai a legnagyobb felháborodással észlelik, hogy igen t. Kartárs ur ügyvédi működéséből kifolyólag méltatlanul egy helybeli kereskedő bosszuvágyából kitolyó következetes megtámadtatásoknak ki van téve.

A harcmodor ezen neme, mely egyéni kifogástalan becsületének és tisztességének megsemmisítésére tör, erkölcsi undorral tölt el bennünket és azon meggyőződéstől áthatva, hogy az ilyenü merényletek megtorlása nemcsak a büntető bíróság, hanem első sorban a társadalom kötelességében áll, mi alulirtok, kik már a kartársi köteleknél fogva mélyen tisztelt Kartárs urhoz legközelebb állunk és a kiknek az évek hosszú során át, közvetlen kartársi érintkezésben kifogástalan jellemét, magatartását és működését megismermi, méltányolni és tisztelni bő alkalmunk volt, elengedhetlen kötelességünknek ismerjük, hogy oldala mellé állva, az Ön ellen irányuló támadás felett legmélyebb felháborodásunknak kifejezést adjunk.

Azon őszinte tiszteletet és becsületet, melyet mélyen tisztelt Kartárs ur körünkben kifogástalan jelleme és működése által kivívott, az efféle merénylet megingatni nem képes, hanem ellenkezőleg még jobban erősíti és a rokonszenv, valamint az összetartozandóság kapcsát még szorosabbra fűzi.

Fogadjon igen tisztelt Kartárs ur őszinte becsületünk, tiszteletünk és rokonszenvünk ezen kifejezését.

Nagybecskereken, 1900. évi január 16 án.

Dr. Stassik Ferenc, dr. Mangold Samu, dr. Végh Lajos, dr. Pollák Győző, dr. Billitz Béla, dr. Eibeschitz Miksa, Jarmaczky Sándor, dr. Gyorgyevics Milos, dr. Várady Imre, dr. Stern Lázár, dr. Goldmann József, Krsztics János, dr. Petrovics Svetožar, Kokics János, Vulkán Mátyás, dr. Pejits György, Dimitrievits György, dr. Kardos Samu.

* Az e rovat alatt közzétett nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pálya udvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Pancsováról: este 6 óra 09 p.

„ (Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e. 11 óra 46 p.

Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.

Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.

Zombolyáról: (keskenyvágány vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 6 óra 45 p.

Csözstelekről: (keskenyvágány vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nkbnvt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.

„ (Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel 3 órakor.

Antalfalvára: este 6 óra 40 p.

Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; délután 5 óra 30 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágány vonal) délelőtt 10 óra 36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereki (nkbnvt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VASUT-ÜGYEK.

198.724/99. szhoz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Debreczen állomáson létesítendő új felvételi épület előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapesten, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magas építményi ügyosztályában (VI., Teréz-körút 56. szám, III. emelet, 14. szám) és Debreczenben az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. évi január hó 30-án déli 12 óráig nyújtanak be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (VI., Teréz-körút 56. szám, II. emelet, 10. ajtó).

Az ajánlatok 50 krajcáros, az ajánlat mellékleti ivenként 15 krajcáros bélyeggel ellátva, lepe cséltelve és következő felirattal nyújtanak be:

„Ajánlat a debreczeni felvételi épület létesítésére.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi január hó 29-én déli 12 óráig 16.000, azaz tizenhatezer korona pénztendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál, (Andrássy-ut 75. szám, földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítanak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevételnyel adandók fel.

Budapesten, 1899. évi december hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

A párdányi járási utibizottság elnökétől.

444. sz. ki. 1900.

67-3.3

Verseny-tárgyalási hirdetmény.

A párdányi járási utibizottság a folyó évben eszközendő utépítésre szükségeltető 1050, szóval Egyezerötven köbméter lukareci basaltkő szállítását árlejtés útján óhajtja biztosítani. A kavics a párdányi vasuti állomásra szállítva kirakandó, onnét közmunkaerővel az építkezés helyszínére fog szállítani s a vállalkozótól ugyanott felapritva átvétetni. A vasuti szállításnál a kavics szállitmánya t. h. é. vasutak részéről netán adandó kedvezményes árban fog részesítettetni.

A verseny-tárgyalás folyó évi január hó 31-én d. e. 9 órakor Párdányban a főszolgabírói hivatalban fog megtartatni, melyre a verseny-tárgyalásban résztvenni óhajtó vállalkozók 1400 korona bánatpénzzel vagy óvadékképes papirokkal ellátva oly további értesítéssel hivatnak meg, hogy az árlejtesi feltételek ugyancsak a főszolgabírói hivatalnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Párdányban, 1900. évi január hó 15-én.

A párdányi járási utibizottság elnöke.

329. szám 1900.

77-2.2

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött sándor egyházi községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek. Ezen állás a következő javadalmazással van egybekötve:

1. 1200 korona évi fizetés.
2. Évi 200 korona uti átalány.
3. Évi 112 korona fa átalány.
4. Évi 30 korona ujoncozási átalány.
5. 10 hold földnek a haszonélvezete, mely földek után az ármentesítési költségeket és adót a községi jegyző tartozik fizetni.
6. Szabad lakás.

7. A magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított munkadíjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a törvényben előírt képesítést igazoló jegyzői oklevéllel és eddigi működésükről szóló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket 1900. évi február hó 2-ig alólírott hivatalnál nyújtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás 1900. évi február hó 3-án d. e. 10 órakor fog Sándoregyháza községben megejtetni.

Pancsován, 1900. évi január hó 12-én.

Jablonszky Miklós,
főszolgabíró.

Nagy-Beeskerek rend. tan. város polgármesterétől.

22867. szám k. i. 1899.

43-3.2

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLVI. t.-c. 13. §-a értelmében felhivatnak Nagy-Beeskerek város mindazon ház- és földtulajdonosai, kik bekebelezés által terhelő kölcsönök után 1899. évben kamatot fizettek s így az 1900. évben birtokuk után kivetendő általános jövedelmi pótdából való levonásra törvényes igényt tarthatnak, hogy az arról szóló vallomást a városi adóhivatalnál 1900. évi január 31-ik napjáig annyival is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert később érkező vallomások figyelembe nem vétethetnek.

Nagy-Beeskerek, 1900. évi január hó 1-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Torontálmegye egyik nagyköz-
ségében családi viszonyok miatt

egy 4 járatu gőzmalom

élénk forgalommal eladó.

Czime lap kiadóhivatalában. 36-3.2

H i r d e t é s e k

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.